

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Міжнародні стандарти застосування заходів забезпечення
кримінального провадження»

Кафедра кримінального процесу

Тип дисциплін	вибіркова
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	магістр
Спеціальність	081 Право
Освітня програма	Право
Форми навчання	денна/заочна
Мова викладання	українська
Навчальний рік	2023/2024
Форма підсумкового контролю	Залік

Прізвище, ім'я, по батькові науково-педагогічного працівника, який веде дану дисципліну, науковий ступінь, вчене звання посада профайл викладача

Хабло Оксана Юріївна
к.ю.н., доцент
професор кафедри кримінального процесу
<https://orcid.org/0000-0003-3923-275X>

Контактний телефон
Електронна адреса
Розклад навчальних занять
Консультації

вн. тел. 15-47
Krum.proces@ukr.net.

Очні:
(відповідно до окремого графіка кафедри)
On-line: електронною поштою, пн-пт з 9:00 до 16:00

Сторінка дистанційного курсу

<https://dn.naiiau.kiev.ua/course/view.php?id=2569>

Стислий опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Міжнародні стандарти застосування заходів забезпечення кримінального провадження» є поглиблене вивчення кримінального процесуального законодавства, практики Європейського суду з прав людини щодо визначення підстав та порядку застосування заходів забезпечення кримінального провадження; вироблення навиків самостійного критичного аналізу кримінального процесуального закону та практики його застосування, формулювання шляхів вирішення проблемних питань застосування норм кримінального процесуального законодавства.

Тривалість

3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції – 6 годин, практичні заняття – 8 годин, семінарські заняття – 16 годин, самостійна робота – 60 годин)

Форми та методи навчання

Аудиторна робота (в т.ч. он-лайн): лекції (з використанням методів проблемного навчання і візуалізації); практичні і семінарські заняття (індивідуальні або групові опитування; дискусія, аналіз конкретних практичних ситуацій (аналіз ситуації, даної у вигляді текстового, графічного або усного матеріалу, відеофільму, або аналіз варіантів вирішення проблеми, вибір оптимального варіанту); розбір документації; тестування; підготовка реферату; індивідуальна або групова презентація.
Самостійна робота: ознайомлення з положеннями нормативно-правових актів; вирішення практичних задач; підготовка рефератів (доповідей).

Система поточного контролю

Оцінювання здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття та виставлення балів від 3 до 5, при цьому 2 (незадовільно) потребує перекладання.
Самостійна робота оцінюється окремо.
Остаточний бал поточного контролю визначається як сума всіх отриманих

балів розділена на кількість отриманих балів (при цьому «2» та «н» не враховуються) та помножена на коефіцієнт 12.

Максимальна кількість балів – 60.

При наявності трьох невідпрацьованих пропусків або негативних балів здобувач до підсумкового контролю не допускається.

Система підсумкового контролю

Оцінювання здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань теоретичної частини та встановлення умінь та навичок з практичної частини.

Максимальна кількість балів – 40.

Переквізити (Prerequisite)

Базові знання: до переліку попередньо прослуханих навчальних дисциплін відносяться: «Кримінальна юстиція: правові доктрини та принципи правотворчості», «Кримінальний процес», «Складання кримінальних процесуальних документів», «Особливі порядки кримінального провадження», «Досудове розслідування», «Докази і доказування у кримінальному провадженні», «Судові та правоохоронні органи України».

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання

- ПРН 8. Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності;
- ПРН 10. Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права;
- ПРН 12. Проводити порівняльно-правовий аналіз окремих інститутів права різних правових систем, враховуючи взаємозв'язок правової системи України з правовими системами Ради Європи та Європейського Союзу;
- ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування;
- ПРН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування;
- ПРН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач

- ЗК3. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення;
- ЗК8. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня;
- ЗК9. Здатність працювати в міжнародному контексті;
- ЗК10. Здатність розробляти проекти та управляти ними.
- ФК1. Здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності;
- ФК2. Здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України;
- ФК3. Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні;
- ФК4. Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України;
- ФК5. Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції;
- ФК6. Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.

Структура залікового кредиту (тематичний план)

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Тема 1. Заходи забезпечення кримінального провадження та міжнародні стандарти їх застосування	<p>Лекція (2 год): он-лайн.</p> <p>Питання до семінарського заняття (6 год):</p> <p>Семінарське заняття 1.1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система заходів забезпечення кримінального провадження та міжнародні стандарти їх застосування. 2. Проблемні питання здійснення виклику слідчим, дізнавачем, прокурором чи судом. 3. Підстави та порядок застосування приводу у кримінальному провадженні. <p>Семінарське заняття 1.2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Накладення грошового стягнення як захід кримінально-процесуальної відповідальності. 2. Підстави та порядок застосування тимчасового обмеження у користуванні спеціальним правом. 3. Підстави та процесуальна форма застосування відсторонення від посади та тимчасового відсторонення судді 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте судові рішення про застосування заходів забезпечення кримінального провадження та визначте підстави їх застосування. 2. Теми реферативних повідомлень: <ol style="list-style-type: none"> 1. Відсторонення від посади осіб, які вчинили корупційні правопорушення. 2. Тимчасове відсторонення судді від здійснення правосуддя у зв'язку з притягненням до кримінальної відповідальності. 3. Реалізація засади

	<p>від здійснення правосуддя.</p> <p>Семінарське заняття 1.3:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародні стандарти обмеження майнових прав осіб у кримінальному провадженні. 2. Тимчасовий доступ до речей і документів та проблемні питання його здійснення. 3. Тимчасове вилучення майна у кримінальному провадженні. 4. Арешт майна у кримінальному провадженні. <p>Завдання для практичного заняття (2 год):</p> <p>Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти магістра ознайомлюються із запропонованими рішеннями ЄСПЛ з метою визначення конвенційних стандартів застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p> <p>I. Проаналізуйте рішення ЄСПЛ у справі «Лазаренко та інші проти України» (Заява № 70329/12) від 27 червня 2017 року та визначте, що таке «відслідковане» поштове відправлення.</p> <p>II. Проаналізуйте рішення ЄСПЛ у справі «Седлецька проти України» (Заява № 42634/18) від 01 квітня 2021 року (остаточне від 01/07/2021) та визначте:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обставини справи за такою схемою: <ul style="list-style-type: none"> – події, що передували справі; – розслідування стверджуваної неправомірної поведінки; – клопотання ГПУ про доступ до інформації щодо вхідних і вихідних з'єднань з телефону заявниці та подальші події. 2. Визначте процедуру розгляду справи у судах України. 3. Якими національними та міжнародними нормативно-правовими документами регламентується питання доступу до речей та документів? Зокрема і до журналістських джерел інформації? 4. На що скаржилася заявниця? 5. Визначте доводи сторін. 6. Чи було порушено у цій справі статтю 10 Конвенції? 7. Проаналізуйте оцінку суду за такими критеріями: <ul style="list-style-type: none"> – чи мало місце втручання у свободу вираження поглядів заявниці? – чи було втручання виправданим? – чи існувала «законна мета» втручання? – чи було втручання «встановлено законом»? – чи було втручання «необхідним у демократичному суспільстві»? – чи є достатніми підстави для втручання у права заявниці за статтею 10 Конвенції (з урахуванням стандарту втручання є пропорційним і відповідає нагальній суспільній потребі)? 8. На підставі чого ЄСПЛ дійшов висновку, що наданий національними судами дозвіл на доступ до даних не був виправданий «першочерговою вимогою в інтересах суспільства» та необхідний у демократичному суспільстві? 9. Чи було порушено у цій справі статтю 13 Конвенції? 10. Яку суму в якості відшкодування моральної шкоди отримала заявниця? 	<p>верховенства права під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження.</p>
<p>Тема 2. Застосування запобіжних заходів з урахуванням практики Європейського</p>	<p>Лекція (2 год): он-лайн.</p> <p>Питання до семінарського заняття (6 год.):</p> <p>Семінарське заняття 2.1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Запобіжні заходи у кримінальному провадженні та стандарти практики Європейського суду з прав людини щодо їх застосування. 	<p>I. Проаналізуйте рішення ЄСПЛ з метою визначення конвенційних стандартів застосування запобіжних заходів у кримінальному провадженні.</p>

<p>суду з прав людини</p>	<p>2. Обґрунтована підозра як підстава застосування запобіжного заходу.</p> <p>3. Наявність ризиків як підстава застосування запобіжного заходу.</p> <p>4. Загальний порядок застосування запобіжного заходу.</p> <p>5. Кримінальна процесуальна форма зміни чи скасування запобіжного заходу.</p> <p>Семінарське заняття 2.2:</p> <p>1. Особисте зобов'язання: порядок застосування, наслідки порушення.</p> <p>2. Особиста порука: порядок і умови застосування.</p> <p>3. Застосування застави як запобіжного заходу.</p> <p>Семінарське заняття 2.3:</p> <p>1. Домашній арешт: підстави, умови та порядок застосування.</p> <p>2. Тримання під вартою: підстави та порядок застосування: стандарти практики Європейського суду з прав людини.</p> <p>3. Строки тримання особи під вартою та міжнародні стандарти їх обчислення та продовження.</p> <p>Завдання для практичного заняття (4 год):</p> <p>Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти магістра ознайомлюються із запропонованими рішеннями ЄСПЛ з метою визначення конвенційних стандартів застосування запобіжних заходів.</p> <p>Практичне заняття 2.1.</p> <p>1. Проаналізуйте рішення ЄСПЛ у справі «Нечипорук і Йонкало проти України» від 21 липня 2011 року та визначте конвенційний стандарт тлумачення «обґрунтованої підозри» як підстави обрання запобіжного заходу.</p> <p>2. Ознайомтеся з рішенням ЄСПЛ у справі «Девеер проти Бельгії» від 27 лютого 1980 року та визначте підхід практики ЄСПЛ до тлумачення терміну «обвинувачення» (charge).</p> <p>3. Ознайомтеся з рішенням ЄСПЛ у справі «Шабельник проти України» від 19 лютого 2009 року та визначте, що означає «матеріально-правова» та «формальна» концепція «обвинувачення», і якій надається перевага у прецедентній практиці ЄСПЛ.</p> <p>4. Ознайомтеся з рішенням ЄСПЛ у справі «Мюррей проти Сполученого Королівства» від 28 жовтня 1994 року та визначте тлумачення поняття «мінімальний критерій обґрунтованості підозри».</p> <p>Практичне заняття 2.2.</p> <p>1. Ознайомтеся з рішенням ЄСПЛ у справі «Гемченко проти України» від 16 липня 2015 року та визначте конвенційний стандарт:</p> <ul style="list-style-type: none"> – обґрунтування підстав обрання запобіжного заходу; – тлумачення підстав продовження тримання під вартою. <p>2. Ознайомтеся з рішенням ЄСПЛ у справі «Москаленко проти України» від 20 серпня 2010 року та визначте:</p> <ul style="list-style-type: none"> – конвенційний стандарт тлумачення наявності ризиків як підстави обрання запобіжного заходу; – підхід до характеристики «тяжкість обвинувачення» як підстава обрання тримання під вартою та тривалих строків тримання під вартою. <p>3. Ознайомтеся з рішенням ЄСПЛ у справі «Ткачов проти України» від 13 грудня 2007 року та визначте підхід практики ЄСПЛ до тлумачення термінів «відповідні» та «достатні» підстави застосування запобіжного заходу.</p>	<p>II. Теми реферативних повідомлень:</p> <p>1. Реалізація засади верховенства права під час застосування запобіжних заходів.</p> <p>2. Обґрунтування підстав застосування запобіжних заходів.</p> <p>3. Захист прав і свобод людини при застосуванні запобіжних заходів у кримінальному провадженні.</p> <p>4. Оскарження тримання під вартою у судовому розгляді у аспекті європейських стандартів доступу до суду.</p> <p>5. Актуальні питання застосування практики Європейського суду з прав людини під час застосування тримання під вартою як запобіжного заходу.</p>
---------------------------	--	--

<p>Тема 3. Міжнародні стандарти затримання особи у кримінальному провадженні</p>	<p>Лекція (2 год): он-лайн. Питання до семінарського заняття (4 год): Семінарське заняття 3.1:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Конвенційні стандарти затримання особи у кримінальному провадженні. 2. Підстави та процесуальний порядок затримання особи без ухвали слідчого судді, суду. 3. Затримання на підставі ухвали слідчого судді, суду про дозвіл на затримання з метою приводу. <p>Семінарське заняття 3.2:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Строки затримання особи за КПК України та відповідність їх практиці Європейського суду з прав людини. 2. Гарантії забезпечення права на захист під час затримання. 3. Міжнародні стандарти повідомлення інших осіб про затримання. 4. Особливості затримання особи, яка вчинила кримінальне правопорушення за межами України. <p>Завдання для практичного заняття (2 год):</p> <p>Під час самостійної підготовки здобувачі ступеня вищої освіти магістра ознайомлюються із запропонованими рішеннями ЄСПЛ з метою визначення конвенційних стандартів затримання особи у кримінальному провадженні.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ознайомтеся з рішенням ЄСПЛ у справі «Солдатенко проти України» від 23 жовтня 2008 року та визначте судове тлумачення <i>мети п. 4 ст. 5 Конвенції</i> – кожен, кого позбавлено свободи внаслідок арешту або тримання під вартою, має право ініціювати провадження, в ході якого суд без зволікання встановлює законність затримання і приймає рішення про звільнення, якщо затримання є незаконним; 2. Ознайомтеся з рішенням ЄСПЛ у справі «Харченко проти України» від 10 лютого 2011 року та визначте підхід практики ЄСПЛ до тлумачення терміну «законність затримання»; 3. Ознайомтеся з рішенням ЄСПЛ у справі «Корбан проти України» від 4 липня 2019 року та визначте позицію суду щодо таких питань: <ul style="list-style-type: none"> - у чому полягало порушення п. 1 ст. 5 Конвенції у зв'язку з затриманням заявника 31 жовтня 2015 року та його повторним затриманням 3 листопада 2015 року? - чи були відповідні та достатні підстави для обґрунтування тривалого затримання заявника до 6 листопада 2015 року? - протягом якого періоду затримання має отримати оперативний судовий перегляд законності затримання? 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проаналізуйте рішення ЄСПЛ з метою визначення конвенційних стандартів затримання особи у кримінальному провадженні. <p>II. Теми реферативних повідомлень:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Особливості затримання окремої категорії осіб. 2. «Правило Міранди»: зарубіжний досвід і перспектив впровадження в Україні. 3. Затримана особа у кримінальному процесі: проблеми визначення процесуального статусу 4. Затримання особи у Кримінальному процесуальному кодексі України: окремі питання відповідності міжнародним стандартам і практиці Європейського суду з прав людини.
---	---	--

Інформація про індивідуальні завдання

Робочим навчальним планом при вивченні цієї навчальної дисципліни не передбачена підготовка здобувачами вищої освіти курсових робіт.

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

- пакет програмних продуктів Microsoft Office;
- програмні продукти Національної поліції України;
- мультимедійний проектор, комп'ютер /ноутбук/планшет, інтерактивні дошки.

Основні інформаційні джерела

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28 червня 1996 року № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод. Рада Європи. Конвенція. Міжнародний документ від 04.11.1950. 1950. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/ru/995_004

3. Загальна декларація прав людини, ООН. Декларація. Міжнародний документ від 10.12.1948. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_015
4. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05.04.2001 № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25-26. ст.131. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>
5. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 9-10. № 11-12. № 13. ст.8. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-1775>.
6. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 2 червня 2011 року № 3460-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
7. Про боротьбу з тероризмом: Закон України від 20.03.2003. *Відомості Верховної Ради України*. 2003, № 25, ст. 180. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15>
8. Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів: Закон України від 10.11.2015 № 772-VIII. *Відомості Верховної Ради*. 2016. № 1. ст.2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/772-19>.
9. Про попереднє ув'язнення: Закон України від 30 червня 1993 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. №35. Ст. 360. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3352-12>
10. Положення про порядок застосування електронних засобів контролю: наказ МВС України від 08.06.2017 № 480. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-17>
11. Порядок інформування центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги про випадки затримання: постанова Кабінету Міністрів України №1363 від 28 грудня 2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1363-2011-%D0%BF> Загальна декларація прав людини, ООН. Декларація. Міжнародний документ від 10.12.1948. URL: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_015
12. Порядок передачі на зберігання тимчасово вилучених під час кримінального провадження документів, які посвідчують користування спеціальним правом: постанова Кабінету Міністрів України від 19.11.2012 р. №1104. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1104-2012-%D0%BF>
13. Постанова Верховного Суду України від 24 лист. 2016 р. у справі № 5328кc16. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://reyestr.court.gov.ua/Review/63392983>
14. Про деякі питання здійснення слідчим суддею суду першої інстанції судового контролю за дотриманням прав, свобод та інтересів осіб під час застосування заходів забезпечення кримінального провадження: інформаційний лист Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 05.04.2013 року №223-558/04-13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0558740-13>
15. Про затвердження Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України від 23.05.2017 № 440. МВС України; Наказ, Інструкція, Форма типового документа. 2017. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0750-17>
16. Про затвердження Інструкції про заходи щодо дотримання вимог законодавства при затриманні без ухвали слідчого судді, суду осіб, підозрюваних у вчиненні злочину, та обранні стосовно підозрюваних запобіжного заходу - тримання під вартою під час досудового розслідування. Спільний наказ МВС України та Міністерства юстиції України № 806/3105/5 від 01.10.2018 URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1190-18>
17. Про затвердження Інструкції про порядок виконання органами Національної поліції ухвал слідчого судді, суду про обрання запобіжного заходу у вигляді домашнього арешту та про зміну раніше обраного запобіжного заходу на запобіжний захід у вигляді домашнього арешту : наказ МВС України від 13.07.2016 р. № 654. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1087-16>
18. Про затвердження порядку внесення коштів на спеціальний рахунок у разі застосування застави як запобіжного заходу: постанова Кабінету Міністрів України від 11.01.2012 № 15. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/15-2012-%D0%BF>
19. Про затвердження Порядку дій уповноважених службових осіб органів Державної прикордонної служби України під час затримання осіб, підозрюваних у вчиненні злочину, без ухвали слідчого судді або суду: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 10.05.2018. № 386
20. Про узагальнення судової практики застосування судами першої та апеляційної інстанцій процесуального законодавства щодо обрання, продовження запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою: постанова пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 19.12.2014 року. № 14. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/VRR00154.html
21. Про узагальнення судової практики розгляду слідчим суддею клопотань про застосування заходів забезпечення кримінального провадження: постанова пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ від 07.02.2014 р. 4. URL: http://sc.gov.ua/ua/postanovi_za_2014_rik.html
22. Про утворення Національного агентства України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів: постанова Кабінету Міністрів України від 24.02.2016 № 104. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/view/KP160104>
23. Рішення у справі за конституційним поданням 50 народних депутатів України про відповідність Конституції України (конституційність) положень ст. 150 КПК України щодо тяжкості злочину (справа про врахування тяжкості злочину при застосуванні запобіжного заходу): рішення Конституційного Суду України від 08.07.2003 р. *Вісник Конституційного Суду України*. 2003. №3. Ст. 34.
24. Кримінальний процес : навч. посіб. для підгот. до іспиту / О. В. Капліна, М. О. Карпенко, В. І. Маринів та ін. Харків : Право, 2019. 298 с.

25. Кримінальний процес : підручник / за заг. ред. В. В. Коваленка, Л. Д. Удалової, Д. П. Письменного. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 544 с.
26. Кримінальний процес : підручник / О. В. Капліна, О. Г. Шило, В. М. Трофименко та ін.; за заг. ред. О. В. Капліної, О. Г. Шило. Харків : «Право», 2018. 584 с.
27. Кримінальний процес України у питаннях і відповідях: навч. посіб. / Л. Д. Удалова, М. А. Макаров, Ю. І. Азаров, С. О. Заїка, О. В. Кубарева, О. В. Римарчук, В. В. Рожнова, Д. О. Савицький, А. В. Форостяний, О. Ю. Хабло. Видання 5-те, переробл. і доповн. Київ, 2020. 497 с.
28. Кримінальний процес. Ч. 1: підручник / Р. І. Благуца, Ю. В. Гуцуляк, О. М. Дуфенюк та ін.; за заг. ред. А. Я. Хитри, Р. М. Шехавцова, В. В. Луцика. Львів: ЛьвДУВС, 2019. 532 с.
29. Кримінальний процесуальний кодекс 2012 року: ідеологія та практика правозастосування: колективна монографія / За заг. ред. Ю. П. Аленіна; відпов. за вип. І. В. Гловюк. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2018. 1148с.
30. Тертишник В. М. Кримінальний процес України: підручник. 7-ме вид. доповн. і перероб. К.: Алерта, 2017. 840с.
31. Тертишник В. М. Науково-практичний коментар Кримінального процесуального кодексу. Вид. 15-те, доповн. і перероб. Київ: Правова Єдність, 2018. 854 с.

Додаткова література:

1. Дояр Є. В. Поняття та види затримання у кримінальному провадженні України, проблеми та перспективи. Науковий вісник Херсонського державного університету. Випуск 3–2. Том 3. 2015. С. 264–267.
2. Дьомін Ю. Відсторонення та звільнення з посад осіб, які вчинили корупційні або пов'язані з ними правопорушення. *Вісник прокуратури*. 2016. № 2. С. 84–91.
3. Затримання уповноваженою службовою особою: метод. рек. / А. А. Вознюк, О. С. Осетрова, О. Ю. Хабло та інш. / за заг. ред. С. С. Чернявського. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2019. 52 с.
4. Заходи забезпечення кримінального провадження: наук.-практ. посіб. / О. І. Богатирьова, А. О. Галай, О. З. Гладун та ін. / за заг. ред. В. Т. Малайренка. Київ: Нац. Акад. прокуратури України, 2015. 310 с.
5. Кондратюк О. В. Кондратюк Ю. І. Процесуальне оформлення фактичного затримання людини співробітником оперативного підрозділу. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. № 1. 2017 С. 270–285. С. 275
6. Короткевич М. Э. Пушкар П. В. Зміст обов'язку суду забезпечити дотримання права на свободу та особисту недоторканність у світлі Європейського суду з прав людини. *Вісник Верховного Суду України*. №7(179). 2015. С. 40–48. С. 40.
7. Методичні рекомендації зі здійснення прокурорського нагляду за додержанням законів при застосуванні заходів забезпечення кримінального провадження / О. І. Заліско, М. В. Банчук, М. В. Рябенко та ін. Київ: Національна академія прокуратури України, 2014. 120 с.
8. Михайленко В. В. Реалізація засади верховенства права у кримінальному провадженні: монографія. К.: ПАЛИВОДА А. В., 2019. 256 с.
9. Настільна книга професійного судді (кримінальне провадження). Н. О. Марчук, В. В. Касько, Р. О. Куйбіда, М. І. Хавронюк та ін./ за ред. Н. О. Марчук. К.: «Арт-Дизайн», 2015. 248 с.
10. Никоненко М. Я. Уповноважена службова особа, яка вправі здійснити затримання у кримінальному процесі. *Юридична наука*. № 9. 2014. С. 83–90. С. 87.
11. Никоненко М. Я. Види заходів забезпечення кримінального провадження та їх місце і роль у процесі доказування. *Судова апеляція*. 2014. № 1 (34). URL : <http://kia.court.gov.ua/sud2690/1j/4q/121408/>
12. Нор В. Т., Шевчук М. І. Обґрунтована підозра як підстава для обрання запобіжного заходу та продовження його строків: практика європейського суду з прав людини та українські реалії. *Право і суспільство*. 2019. № 6. Ч. 2. URL: http://pravoisuspilstvo.org.ua/archive/2019/6_2019/part_2/30.pdf.
13. Пахолук О. С. Грошове стягнення як один із заходів забезпечення кримінального провадження. *Порівняльно-аналітичне право*. 2015. № 1. С. 318–321.
14. Савицький Д. О., Шульга О. В. Затримання уповноваженою службовою особою у кримінальному провадженні: Монографія. Київ. 2017. С. 74.
15. Сотник Н. А. Кримінально-процесуальний примус через призму нового КПК України. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2016. № 3. С. 254–258.
16. Удалова Л. Д., Савицький Д. О., Руденко А. Е. Заходи забезпечення кримінального провадження, що обмежують майнові права підозрюваного, обвинуваченого та інших осіб. Київ: КНТ, 2016. 168 с.
17. Фаринник В., Мірковець Д. Затримання особи в новому Кримінальному процесуальному кодексі України: окремі питання відповідності міжнародним стандартам і практиці Європейського суду з прав людини. *Підприємство господарство і право*. № 6. 2017. С. 192–196.
18. Фаринник В. І. Затримання особи: проблеми кримінальної процесуальної регламентації та шляхи їх вирішення. *Вісник кримінального судочинства*. № 2. 2015. С. 85–94. С. 86.
19. Фаринник В. Виклик слідчим, прокурором, судовий виклик і привід: процесуальні проблеми застосування та шляхи їх вирішення. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2014. № 4 (37). С. 77–84. URL : http://www.visnyknapu.gp.gov.ua/visnyk/pdf/4_2014.pdf
20. Фаринник В. І. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження: теорія та практика : монографія. Київ : Алерта, 2017. 548 с.
21. Фаринник В. І. Застосування заходів забезпечення кримінального провадження: теорія та практика : монографія. Київ : Алерта, 2017. 548 с.

22. Фаринник В. І. Теоретичні, правові та праксеологічні проблеми застосування заходів забезпечення кримінального провадження в кримінальному процесі України: Дис. на здобуття наукового ступеня доктора наук. Київ, 2018. 565 с.

23. Фоміна Т.Г. Обґрунтування ризику переховування від органів досудового розслідування та/або суду під час застосування запобіжних заходів крізь призму практики ЄСПЛ. Судова та слідча практика в Україні. 2018. № 6. С. 126-130.

24. Хабло О.Ю. Обґрунтування підстав застосування запобіжних заходів: конвенційні стандарти та вітчизняна практика. Право і суспільство. 2020. № 4. С. 270-278.

25. Хабло О. Ю. Набуття статусу підозрюваного у разі неможливості безпосереднього вручення письмового повідомлення про підозру. Право України. 2021. № 9. С. 103-116.

26. Хабло О. Ю., Бойко О. В. Право на справедливий судовий розгляд у кримінальному судочинстві України : монографія. Київ : Видавничий центр «Кафедра», 2022. 216 с.

27. Хабло О.Ю. Конвенційні стандарти визначення наявності ризиків як підстави обрання запобіжного заходу. Кримінальне судочинство: сучасний стан та перспективи розвитку: матеріали Всеукраїнської наук.-практ. конф. (м. Київ, 28 трав. 2021 р.). Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2021. С. 266–268.

28. Хабло О. Ю. Конвенційні стандарти тлумачення обґрунтованої підозри як підстави обрання запобіжного заходу. *Україна в умовах реформування правової системи: сучасні реалії та міжнародний досвід*: матеріали V Міжнародної наук. практ. конф. (м. Тернопіль, Західноукраїнський національний університет, 16-17 квіт. 2021 р.). Тернопіль, Університетська думка, 2021. С. 176–178.

29. Хабло О. Ю. Проблеми регламентації процесуальної форми затримання особи в умовах воєнного стану. *Проблеми кваліфікації та розслідування кримінальних правопорушень в умовах воєнного стану* : матеріали наук.-практ. конф. (Київ, 26 травня 2022 р.) К.: Нац. акад. внутр. справ. 2022. С.231–234

30. Чернявський С. С. Проблеми тимчасового доступу до інформації, яка знаходиться в операторів та провайдерів телекомунікацій. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2013. № 1 (5). С. 179–185.

31. Чуб А. В. Тимчасовий доступ до речей та документів як захід забезпечення кримінального провадження: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Київ, 2017. 20 с.

32. Шило О.Г. Особливості обґрунтування обрання запобіжних заходів у кримінальному провадженні. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». 2014. Вип. № 25. С. 269–273.

Рішення Європейського суду з прав людини:

1. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Н.Л. проти Сполученого Королівства» № 45508/99 від 5 січня 2005 р. § 91. 2005. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-66757>

2. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Н.М. проти Швейцарії» № 39187/98 від 26 травня 2002 р. § 45. 2002. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-60169>

3. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Кегауов проти Болгарії» (Заява № 41035/98): від 18 січня 2005 року. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/SO1257.html

4. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «X., Y., Z. проти Сполученого Королівства» від 22 квітня 1997 р. № 21830/93. § 106. 1997. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-163955>

5. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Z.H. проти Угорщини» від 8 лютого 2013 р. № 28973/11 §§ 42-43. 2013. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-114276>

6. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Амур проти Франції» від 25 червня 1996 року. № 19776/92. § 50. 1996. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57988>

7. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Ангелова проти Болгарії» від 13 червня 2002 року. № 38361/97. § 154. 2002. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-60505>

8. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Барановський проти Польщі» від 28 березня 2000 року. № 28358/95. § 50–52. 2000. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-58525>

9. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Броуган та інші проти Сполученого Королівства» № 11209/84; № 11234/84; № 11266/84; № 11386/85 від 30 травня 1989 р. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-57449>

10. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Ван дер Лер проти Нідерландів» від 22 січня 1990 року. № 11509/85. § 28. 1990. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-164813>

11. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Грега та інші проти Молдови» від 24 січня 2012. № 61485/08. § 43. 2012. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-144457>

12. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Гіллен та Кінтон проти Сполученого Королівства» від 28 червня 2010 року. № 4158/05. § 57. 2010. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-117745>

13. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Дель Ріо Прада проти Іспанії» від 21 жовтня 2013 р. № 42750/09_2 § 125. 2013. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/rus?i=001-127697>

14. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Джесіус проти Литви» від 31 липня 2000 року URL: <http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>

15. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Ель-Масрі проти Колишньої Югославської Республіки Македонія» від 13 грудня 2012 року. № 39630/09. § 233. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-160471>

16. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Ердаган проти Туреччини» від 6 березня 2007 р. № 27473/02. 2007. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-79666>

17. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Єчюс проти Литви» від 31 липня 2000 року. № 34578/97. § 56. 2005. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-58781>

18. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Квінн проти Франції» від 22 березня 1995 року. № 18580/91. §. 42. 1995. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/rus?i=001-57921>
19. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Корбан проти України» від 4 липня 2019 Заява № 26744/16. URL: <https://khpg.org/1563362231>
20. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Конка проти Бельгії» від 5 лютого 2002 року. № 51564/99. § 50. 2002. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-60026>
21. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Кортезис проти Греції» від 12 червня 2012 р. № 60593/10. §§ 61-62. 2012. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-166402>
22. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Курт проти Турції» від 25 травня 1998 року. № 15/1997/799/1002. § 125. 1998. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-58198>
23. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Ладент проти Польщі». № 1036/03 від 18 червня 2008 року. § 45. 2008. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-85487>
24. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Лазаренко та інші проти України» (Заява № 70329/12) від 27 черв. 2017 р. *Верховна Рада України* : URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_c40?find=1&text
25. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Мак-Кей проти Сполученого Королівства». № 543/03 від 3 жовтня 2006 року. § 30. 2006. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-125670>
26. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Медведев та інші проти Франції». № 3394/03 від 29 березня 2010 року. § 76. 2010. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-97979>
27. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Москаленко проти України» (заява № 37466/04) : від 20 серп. 2010 р. Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_797#Text
28. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Мюрей проти Сполученого Королівства» від 28 жовтня 1994 р. № 14310/88. § 72. 1994. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-164401>
29. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Нечипорук і Йонкало проти України» (Заява № 42310/04): від 21 квітня 2011 року. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_683.
30. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Нештак проти Словаччини» від 27 лютого 2007 року. № 65559/01. § 74. 2007. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-79608>
31. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «О'Хара проти Сполученого Королівства» від 16 жовтня 2001 р. № 37555/97. 2001. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-59721>
32. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Панкратьев проти України» від 11 грудня 2014 року. № 49900/11. 2014. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_a38
33. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Руслан Яковенко проти України» від 4 червня 2015 року. № 5425/11. 2015. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_a79
34. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Сааді проти Сполученого королівства» від 29 січня 2008 р. § 53. 2008. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-153820>
35. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Седлецька проти України» (Заява № 42634/18) від 01 квітня 2021 року (остаточне від 01/07/2021) URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_g53#Text
36. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Солдатенко проти України» від 23 жовтня 2008 року. № 2440/07. 2008. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-89161>
37. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Станев проти Болгарії» № 36760/06 від 17 січня 2012 р. § 117. 2012. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-108690>
38. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Темченко проти України» (Заява № 30579/10): від 16 липня 2015 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_a83
39. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Ткачов проти України» (Заява N 39458/02)» рішення ЄСПЛ від 13 грудня 2007 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_335#Text.
40. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Фока проти Турції» від 26 січня 2009 р. № 28940/95. § 78. 2009. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-87175>
41. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Фокс, Кемпбелл і Хартлі проти Сполученого Королівства» від 27 березня 1991 року. № 12244/86. § 42. 1991. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-164787>
42. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Харченко проти України» (Заява № 40107/02): від 10 лютого 2011 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_662
43. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Шамаєв і 12 інших проти Грузії та Росії» від 15 березня 2005 року. № 36378/0. § 413. 2005. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-68790>
44. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Швабе та М.Г. проти Німеччини». № 8080/08, № 8577/08 від 1 грудня 2011 р. 2011. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/eng?i=001-107703>
45. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Шторк проти Німеччини» №61603/00 від 16 червня 2005 року. § 74. 2005. URL: <http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/pages/search.aspx?i=001-69374>.
46. Рішення Європейського суду з прав людини у справі «Шабельник проти України» (Заява N 16404/03) від 19 лютого 2009 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/974_457#Text

Інформаційні ресурси:

1. Офіційний веб-портал парламенту України (<https://www.rada.gov.ua/>)
2. Офіційний веб-портал Судова влада України (<https://court.gov.ua/>)
3. Офіційний веб-сайт Верховного Суду (<http://supreme.court.gov.ua/supreme/>)

9. Єдиний державний реєстр судових рішень (<https://reyestr.court.gov.ua/>)

10. Ресурси українського Інтернету на правову тематику: <http://www.lawukraine.com>; <https://protocol.ua/ua/pro-resurs-protokol/>

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів, оцінюються на нижчий бал. Перескладання відбувається із дозволу науково-педагогічного працівника за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних робіт та тестування забронено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом.

Політика зарахування результатів неформальної освіти:

Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється з дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ:

<https://okop.naiu.kiev.ua/assets/files/example3/organization.pdf>

https://okop.naiu.kiev.ua/assets/files/example3/regl_zab_yak.pdf

https://www.naiu.kiev.ua/files/dobrochesnist/polozh_26072019.pdf

Оцінювання результатів навчання

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)				Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
Max 60%				Max 40%	Max 100%
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Самостійна робота	Залік	
30			30	40	100
5	10	15	30	40	100

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	Загалом хороша робота
66-74		D	Непогано
60-65	задовільно	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

Розробники

Професор кафедри кримінального процесу

Доцент кафедри кримінального процесу

Оксана ХАБЛЮ

Ольга КУБАРЄВА

Силабус схвалено на засіданні кафедри кримінального процесу протокол від 26.07.2023 року № 36.

Т.в.о. завідувача кафедри
кримінального процесу НАВС

кандидат юридичних наук, доцент

Ольга РИМАРЧУК